SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 105. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, JUNE 4, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ЧЕРВНЯ 1994. Ч. 105. РІК СІ.

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВІДБУДУТЬСЯ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 2-го червня, Верховна Рада України розглянула звернення Президента України Леоніда Кравчука з 11-го травня цього року, у якому всебічно обґрунтовувалась необхідність перенесення президентських виборів та виборів органів влади різних рівнів на місцях. Перед розглядом депутати отримали проєкт постанови, підготовлений правничою комісією Верховної Ради, про недоцільність відкладення президенських виборів. Президент Кравчук наголосив, що вибори треба проводити, але після того, як буде створена законодавча база, тобто, щоб Президент був обраний без руйнації держави і виконавчої влади. Фракція Руху і фракція „Державність" (УРП) виступили за відкладення президентських виборів. Комуністи, соціялісти, аграрії і Міжрегіональна депутатська група настоювали на проведенні виборів Президента 26 червня.

Депутати ухвалили постанову такого змісту: „Враховуючи, що підготовка до виборів Президента України, депутатів і голів місцевих рад наближається до завершення, а також те, що відкладення на невизначений час завершення реформи політичної системи негативно позначиться на здійсненні соціяльно-економічних реформ, вважати за недоцільне перенесення виборів на інший час". Другим пунктом постанови комісії з питань правової політики доручено підготувати до 12-го червня і подати на розгляд у парляменті зміни і доповнення до законодавства, які визначать коло уповноважень місцевих влад та розмежування уповноважень між ними і Кабінетом Міністрів.

ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС ПРАЦЮВАТИМЕ

Славутич (УНІАР). — У п'ятницю, 27-го травня, Президент України Леонід Кравчук у супроводі виконуючого обов'язки прем'єр-міністра Юхима Звягільського оглянув Чорнобильську Атомну Електростанцію, а пізніше у Славутичі зустрівся з її працівниками.

„Для забезпечення програми, яка дозволила б закрити ЧАЕС, Україні потрібно не менше, ніж 14 біл. дол. Таких грошей у нас немає. Альтернативи атомній енергетиці також немає. Тому ми далі будуватимем атомні алектростанції, розвиватимем атомну енергетику", — сказав Президент і додав, що ЧАЕС тепер функціонує надійно і продовжить працю.

В понеділок, 30-го травня, експерти країн „великої сімки" провели закрите засідання спільно з українською делеґацією, очолюваною Валерієм Шмаровим. Учасники наради розглянули можливість надання Україні фінансової допомоги для будівництва нових АЕС з підвищеними ґарантіями безпеки експлуатації їх. Спорудження нових АЕС дасть змогу Україні зупинити ЧАЕС. Програма цієї допомоги буде оголошена на початку липня в Неаполі, Італія, під час зустрічі лідерів країн „великої сімки".

Заступник амбасадора Німеччини в Києві Міхаель Вербе передав заступникові міністра охорони довкілля 150 томів фахової літератури на теми охорони довкілля. Серед них довідники про очищення повітря, будівель, води, утилізацію відпрацьованих речовин тощо.

Американський концерт „ВестінГавз" спільно з Харківським виробничим об'єднанням „Хартрон" заснували спільне підприємство „Весттрон", яке працюватиме над проєктом відображення критичних функцій безпеки. Це — система інформаційної підтримки оператора. На атомних електростанціях совєтського виробництва такого обладнання немає. Незабаром систему введуть в дію на Запорізькій АЕС.

Профспілка гірників підтримує В. Ланового

Київ (УНІАР). — У вівторок, 31-го травня, пресова служба Незалежної Профспілки Гірників України (НПГУ) спростувала повідомлення деяких засобів масової інформації про те, що шахтарі нібито вимагають перенесення виборів Президента на пізніший час. Згідно з повідомленням пресової служби НПГУ, у шахтарських колективах питання про перенесення виборів Президента не розглядалося, жодна гірнича профспілка не ухвалювала ніяких рішень щодо підтримки того чи іншого кандидата на Президента України. Однак є підстави вважати, що більшість осередків профспілки гірників на виборах підтримає кандидатуру Володимира Ланового. А павлоградська профспілка гірників має намір підтримати Валерія Бабича.

Іван Плющ, який також є кандидатом на Президента України, в інтерв'ю для кореспондентів пресового центру „Гаряча лінія" сказав: „Президентські вибори відбудуться хоча б тому, що гроші на потреби виборчих комісій вже перераховані. Одне з наших великих досягнень — це те, що люди починають обирати, а не голосувати".

Торкаючись подій у Криму, І. Плющ зауважив, що ті проблеми „були закладені з самого початку потуранням місцевій владі та відсутністю протидії на ухвалення конституції Республіки Крим". На запитання, чи стримає Україна вивезення ядерної зброї у зв'язку з нестабільністю у Криму, Плющ відповів, що вважає такі заходи недоцільними. „Потрібно розпочати переговори і визначити всі порушення тристоронної угоди у відношенні до України, і тоді вже зупинити вивезення", — сказав кандидат на Президента.

Президентські вибори висвітлюватиме „Гаряча лінія"

Київ (УНІАР). — Тут 31-го травня відбулася дискусія „за круглим столом", організована пресовим центром „Гаряча лінія". Головною темою дискусії були майбутні президентські вибори та вибори органів влади усіх рівнів в областях, вплив засобів масової інформації на передвиборчий та виборчий процеси.

У зустрічі взяли участь: головний редактор пресового центру „Гаряча лінія" Сергій Набока, журналісти, політологи, правники, лідери політичних партій і організацій. Учасники дискусії відзначили необхідність тісної співпраці задля широкого і об'єктивного інформування про всі події політичного життя в Україні та, особливо, про вибори.

Незалежний пресовий центр „Гаряча лінія" об'єднує журналістів, які не входять до будь-яких політичних партій і не працюють у державних або комерційних структурах. Пресовий центр організований за сприянням Міжнародного фонду „Відродження", Українського Конґресового Комітету Америки, Професійної Спілки Журналістів України „Незалежність" і Фундації свободи слова та інформації.

Працюватиме пресовий центр у приміщенні Будинку Кіно в Києві, на вулиці Сексаганського, 8. Інформацію „Гаряча лінія" отримуватиме та надаватиме за телефонами: 227-4672; 227-5287; 227-3130.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — У п'ятницю, 3-го червня, депутат групи „Центр" Петро Шийко повідомив, що у зв'язку з переходом Василя Дурдинця на працю в апарат Президента, він звільнений від обов'язків голови депутатської групи „Центр". Групу очолив депутат від Волинської области Антон Бутейко. Заступниками є голова комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Володимир Буткевич та народний депутат від Луганщини Валерій Коломийцев.

СИМФЕРОПІЛЬ. - Меджліс кримськотатарського народу постановив: „всім органам системи національного представництва і самоуправління кримських татар у своїй діяльності керуватися нормами міжнародного права, Конституцією і законами України, рішеннями Курултаю і Меджлісу кримськотатарського народу". Кримських татар їхні лідери закликали попереджувати будь-які провокації, які могли б втягнути кримських татар у конфлікт з українською державою.

СЕВАСТОПІЛЬ. — Пресовий центр Військово-морських сил України оприлюднив заяву з приводу ситуації в Севастополі. У заяві висловлена тривога з приводу того, що хоч Чорноморська фльота підкоряється президентам України і Росії, але командування фльоти систематично, без узгодження з українською стороною, проводить навчання, здійснює переміщення сил та виходи в море великих груп кораблів. В той самий час командування Чорноморської фльоти закликає політичних діячів „робити все можливе для вирішення спірних питань політичним мирним шляхом".

Нема спокою на західньому березі Йордану

Рамалляг, Ізраїль. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, в середу, 1-го червня, палестинці містечка Рамаллягу, яке розташоване поблизу Єрусалиму, напали на поліційну дільницю, намагаючись помститися за смерть двох ісламських екстремістів. Поліціянти і вояки застосували зброю і сльозоточивий газ. Поранено 17 палестинців, декілька з них перебувають у критичному стані.

У вівторок, 31-го травня, в містечку Аль-Рам, неподалік від Рамаллагу, ізраїльська служба безпеки вислідила і застрілила двох членів терористичної групи ГАМАС. Одним з них був Абдель-Монем Наджі, який вже давно розшукувався владою за вбивство агента ізраїльської контррозвідки Наума Когана.

На похоронах Наджі гамасівці закликали до збройної боротьби з жидами. На одній зі стін було написано: „Священна війна — ось найкоротший шлях до визволення Аль-Акса". Відомо, що мечеть Аль-Акса на Храмовій горі в Єрусалимі є однією з найбільших святинь ісламської релігії.

ЗСА вимагають санкцій проти Північної Кореї

Вашінґтон. — У четвер, 2-го червня, Уряд президента Билла Клінтона звернувся до світової спільноти зі закликом застосувати санкції проти Північної Кореї за потоптання міжнародних домовлень. Це рішення прийняв Уряд ЗСА після того, як виявилося, що Північна Корея знищила докази про вжиття плутонію для виробу ядерної зброї.

Цей крок Уряду ЗСА є новим і досить небезпечним у цій вже довшій сутичці Америки з Північною Кореєю у справі ядерної програми, озкрема, коли Північна Корея попередньо погрожувала, що у випадку застосування санкцій заатакує Південну Корею. Одначе цей крок був також зумовлений невдачею вже понад річних переговорів, в яких ЗСА намагалися переконати Північну Корею погодитися на строгу контролю її ядерної програми.

У Римі президент Билл Клінтон на питання в цій справі кореспондентів засобів масової інформації відповів: „Це вони розпочали цей процес, а не ЗСА чи хто інший. Я тільки думаю, що ми не можемо повернутися плечима і відійти в цьому випадку".

Закликаючи до застосування санкцій проти Північної Кореї, ЗСА не подали ясного пляну вимог. Наприклад, невідомо чи Китай згідний із заходами проти Північної Кореї. Офіційні чинники підкреслюють, що санкції мусять бути настільки строгими, щоб переконати Північну Корею зревідувати свою нуклеарну програму, метою якої є продукція нуклеарної зброї, що становить загрозу для світової громадськости. При тому речники Адміністрації ЗСА залишають відкриті двері для дипломатичних ходів.

У СВІТІ

ВІЙСЬКА БОСНІЙСЬКИХ сербів, намагаючись поширити межі свого „північного коридору", заатакували мусулманське місто Градачац, випустивши на нього 200 танкових і гарматних стрільн і до 1,000 — на довколишні села. „Північний коридор", який зв'язує сербські території у східній Боснії, а також боснійську Сербську Країну з Юґославією, в останні дні став місцем жорстоких збройних сутичок з участю військ усіх учасників боснійського конфлікту. Мусулманські військові командири закликають боснійських хорватів до спільних дій проти сербів, тому можна очікувати, що невдовзі сербам доведеться воювати на два фронти. Вже тепер виник ряд нових осередків сербсько-мусулманських сутичок — під містом Брчко, на півночі Боснії в районі Добоя і поблизу Сараєва, під містом Кладань.

У СЕРЕДУ, 1-ГО червня, на пресовій конференції в Лондоні прем'єр-міністер Великобританії Джан Мейджор визнав, що соціяльна політика Европейського союзу не сприяє виходові англійської економіки з рецесії. У зв'язку з цим уряд країни має намір вимагати перегляду деяких точок статуту ЕС. Дж. Мейджор сказав, що практика збільшення соціяльних допомог і зменшення робочого тижня, чого тепер домагаються інші члени Европейського союзу, не відповідає умовам Великобританії. Оскільки раніше англійський прем'єр підкреслював свій сантимент до об'єднання Европи, то зміну його наставлення спостерігачі пов'язують з майбутніми виборами Европейського парляменту. Дж. Мейджор намагається перетягнути на свій бік „европоскептиків" з числа консерватистів, які прохолодно ставляться до інтеґрації Західньої Европи. Останні соціологічні опитування засвідчують, що партія консерватистів може, й то в кращому разі, розраховувати на 20 відсотків виборців.

КАМБОДЖІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ Households Сіганук позитивно потрактував міжхмерські політичні переговори під Пйонґянґом, на яких учасники „одноголосно" підтримали принципи припинення братовбивчої війни, захисту національної і територіяльної єдности країни. Тим часом перший прем'єр-міністер Камбоджі Нородом Ранаріт після повернення з Пйонґянгу у Пномпень висловився в тому сенсі, що уряд не має іншого шляху, як тільки силою зброї боротися з „червоними хмерами", які не збираються відмовлятися від практики винищення власного народу.

З ЄРУСАЛИМУ надійшло сенсаційне повідомлення: араби і жиди, що мешкають на західньому березі Йордану, розпочали спільну громадську акцію: вони вимагають від ізраїльської влади забезпечити їх засобами боротьби з комарами, яких тьма-тьмуща розвелася на окупованих територіях. „Комарі однаково кусають як жидів, так і арабів, тому ми поєднуємо наші зусилля", — говориться в заяві спільного жидівсько-арабського „антикомарійного" комітету.

ПАРЛЯМЕНТ УКРАЇНИ СКАСУВАВ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТИ КРИМУ

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 1-го червня, на сесії Верховної Ради України депутати розглянули питання про ситуацію у Криму.

З доповіддю виступив Президент України Леонід Кравчук, який наголосив, що йдеться „про збереження миру і безпеки не тільки в Україні і Криму, а і в Европі в цілому". Десять днів минуло, а кримські закони залишилися неузгодженими з українським законодавством. Президент Кравчук сказав, що кримські керівники зігнорували закони України і принципи міжнародного права тому, що до влади у Криму прийшла партія, яка визначила своїм стратегічним курсом вихід Криму з України і повернення його до складу Росії. Президент України запропонував ухвалити підготований ним проєкт постанови, яким передбачено зформувати до одного місяця Конституційний Суд України, щоб він міг уневажнити всі незаконні рішення органів влади Криму. Л. Кравчук запропонував також внести зміни до закону України про розмежування уповноважень між органами влади України та Автономної Республіки Крим.

На думку Президента України, треба вирішити найважливіші два завдання: розвести фльоти України і Росії на різні бази, чітко визначивши статус російської частини фльоти на території України з тим, щоб це відповідало національним інтересам України. Президент Кравчук, однак, зауважив, що в майбутньому російська фльота має базуватися виключно на російській території, оскільки присутність її на території України негативно впливає на ситуацію у Криму. Проте сьогодні, на думку Л. Кравчука, не можна ставити питання щоб Росія „негайно вивела свої кораблі". Це було б неправильно стратегічно. Крім того, Україна не може заборонити Росії мати свою фльоту на Чорному морі. Історично склалося так, що Україна і Росія повинни жити в мирі і дружбі. Проблеми фльоти треба вирішувати поступово, виходячи з реальности.

Народний депутат Петро Осадчук гостро скритикував проєкт постанови Президента Кравчука, заявивши, що він „грає на руку Ю. Мєшкову" і що це — „струсяча політика" щодо Криму. Від фракції Руху виступив адмірал Борис Кожин, який також піддав критиці Президента і Уряд України за те, що вони „зайняли становище сторонніх спостерігачів". Б. Кожин запропонував Президентові й міністрам поїхати до Криму і там вирішити всі питання „в рамках закону".

Депутатам було роздано кілька альтернативних проєктів постанови щодо Криму з пропозиціями скасувати кримську автономію, ввести війська Українських Збройних Сил на територію півострова тощо. Після довгих дискусій, депутати вирішили, що найбільш сприйнятним є проєкт, запропонований Президентом України, який треба допрацювати і знову внести на розгляд сесії. За це рішення проголосували 266 депутатів.

Верховна Рада 241 голосом ухвалила рішення про виконання постанови Верховної Ради України з 24 лютого 1994 року про статус Автономної Республіки Крим згідно з законами і Конституцією України, а також про виконання постанови українського парляменту з 20-го травня 1994 року, яким зупинено дію рішення кримського парляменту про відновлення „конституційних основ Республіки Крим".

Комісії з питань правної політики доручено до двох тижнів підготувати пропозиції про зміни в законодавстві України, якими передбачити право на скасування актів кримських органів влади, які не узгоджуються із законами України.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ амбасадор України Олег Білорус повідомив кореспондентів засобів масової інформації про те, що ЗСА готові надати необхідну політичну та економічну підтримку Україні для зміцнення державної незалежности. Він також підкреслив, що ставлення президента Билла Клінтона до України змінилося на краще, а це надасть Україні змогу отримати американську економічну підтримку для переведення ринкових реформ. Ефективність такого сприяння демонструє досвід Ізраїля, Єгипту та Росії, які вже отримали значну американську фінансову допомогу.

АМЕРИКАНСЬКИЙ амбасадор в Україні Вілліям Міллер, зустрівся з головою Верховної Ради України Олександром Морозом, який запевнив співрозмовника в тому, що „не дивлячись на деякі суперечні моменти, комісії Верховної Ради, які вперше зформувалися за фракційним принципом, вже починають працювати". О. Мороз висловив надію, що ЗСА розглядатимуть Україну, як серйозного повноправного партнера у сфері міжнародних відносин. Торкаючись ситуації в Криму, голова ВР, ще раз підкреслив, що всі питання стосовно стабілізації у цьому реґіоні вирішуватимуться тільки конституційним шляхом, без застосування силових методів. В. Міллер, запевнив, що Америка дружньо, на принципах рівноправного партнера, ставиться до України та що ЗСА готові допомогти у всіх сферах встановлення незалежної української держави.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ у Сієтл наказав військовим властям поновити на працю у Національній ґвардії вашінґтонського стейту висококваліфіковану медсестру, яку звільнено в 1992 році за те, що вона публічно визнала себе лесбіянкою. Суддя Томас Зіллі дав наказ полковникові Маргарет Каммермеєр повернутися до своєї праці, зазначуючи у своєму рішенні, що тодішня військова політика щодо гомосексуалістів базувалася виключно на упередженнях і тому була переступленням конституційної клявзулі про рівність.

У СЕРЕДУ, 1-ГО червня, президент ЗСА Билл Клінтон прибув до Риму, звідкіля розпочав перший етап свого европейського турне, призначеного відзначенні 50-річчя висадки альянтів на континент Европи у Нормандії. Крім того, ці офіційні відвідини були доконче потрібними Б. Клінтонові для закріплення власних позицій внутрі країни та для піднесення престижу ЗСА на міжнародній арені.

Молоді члени Театру ім. Л. Курбаса зі Львова приїхали до ЗСА



Гості зі Львова в редакції „Свободи" (сидять зліва) Т. Каспрук, К. Сліпченко, В. Ткач і Н. Половинка; (стоять зліва): О. Цьопа, О. Драч і А. Водічев.

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Так здається недавно писали ми про пляновану Вірляною Ткач поїздку в Україну із можливістю співпраці у Львові з театром молодих ім. Л. Курбаса, а ось сьогодні представники того театру вже гостями у редакції „Свободи".

Повні ентузіязму і молодечого запалу, вони розповідають зі захопленням про спільну працю із акторами групи „Яра", з якими вони частинно вже зустрілися у Львові.

Режисер „Лісової пісні Яри" В. Ткач розповідає, що після двотижневого перебування в Києві, вона 26-го квітня прибула до Львова, де негайно розпочала майстерню з членами Театру ім. Леся Курбаса і акторського факультету при Музичній консерваторії у Львові при помочі своїх акторів Ендрю Колто, Шіґейко Суга і Керін-Анджели Бішоп. Майстерня проходила з успіхом через два тижні кожного дня, а рівночасно відбувалися проби на спільну виставу „Лісової пісні Яри" вже із частинно українськими акторами Театру ім. Леся Курбаса.

Прем'єра відбулася 18-го травня, попереджена відкритими виставами і, як розповідають львівські актори в нашій редакції, публіка прийняла „Лісову пісню Яри" з великим захопленням і на 10 вистав, що відбулися у Львові усі місця були випродані.

Тепер черга на Ню Йорк і, як вже відомо, спільні акторські вистави в Театрі Ля Мама почнуться в п'ятницю, 10-го червня, і будуть проходити до неділі, 26-го червня.

Молоді актори зі Львова, що тепер розпочинають саме проби зі своїми товаришами праці в Ню Йорку, з ентузіязмом розповідають як тепло та щиро прийняли їх ці товариші різних національностей в Театрі Ля Мама, де вони найшли також приміщення до життя і опіку.

Їхні розповіді та думки видаються нам найважливішими, бо свіжі вони, як самі актори і усі вперше на тому континенті. Вони говорять наввипередки про щиру дружбу із американськими членами групи Яра, яка розпочалася із деякими із них вже в часі спільних проб і виступів у Львові.

Українські актори від по-

(Закінчення на стор. 4)

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні
(202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Плутанина А. Солженіцина

Александер Солженіцин — це найбільший сучасний російський письменник, який вславився своїми повістями, в яких уперше виявив строго засекречену варварську систему совєтського судівництва — табори примусової праці. Це були його твори „Один день в житті Івана Денисовича", „Раковий корпус", „Боролося теля з дубом", „Архіпелаг ҐУЛаґ". За твір „Архіпелаґ ҐУЛаґ" отримав нагороду Нобеля. Сам був репресований, але головний секретар Компартії СССР, насправді всевладний диктатор, Л. Брежнєв звільнив його і „видворив" за кордон.

Діставши політичний азиль — Солженіцин замешкав у Вермонті й ізолював себе від зовнішнього світу та не брав ніякої участи в загальноамериканському чи еміґраційному російському суспільному житті. В минулому тижні тепер 75-літній Солженіцин поїхав почерез Владивосток до Москви, щоб, мовляв, переїхати через увесь Сибір на захід — як везли його колись на схід. Приїхавши до Магадану скликав пресову конференцію, на якій різко критикував Міхаіла Ґорбачова за потурання комунізмові (насправді Ґорбачов ніколи не виступив з Компартії), критикував Боріса Єльцина, що той негайно не розігнав створений Ґорбачовим парлямент, і різко критикував Александра Жириновського, що той своїми заявами компромітує себе, російський народ, висловив своє обурення, що в межах української держави опинилися шість областей ніби з більшістю російського населення, які повинні би належати до Росії.

Солженіцин не наслідує Валуєва, який 1863 року запевняв, що „никакого украінскаво язика нє било, нєт і бить нє может", — і не наслідує Александра Керенського, міністра короткотривалого Тимчасового Уряду після упадку царату, який ,опинившись на еміґрації в Парижі прославляв большевиків за врятування „единої неподільної" Росії. Висловлюється гарно про українців, з якими стрічався в ҐУЛагах та не відмовляє права Україні до державности, — але болять його ті шість областей, які були не названі. У цій справі він писав листа Президентові України Леонідові Кравчукові. Читаємо про це в обширній кореспонденції „Ню Йорк Таймсу" з 19-го травня ц. р. Автор тієї кореспонденції з Москви не додає ніякого власного коментаря,— можемо його виручити: Солженіцин є великим письменником, але нікудишнім політиком і хоч він, видно, вирікся вже свого колишнього чорносотенного світогляду, проте робить нерозважні твердження.

Адже всі ті росіяни в Україні, за якими вповинається Солженіцин, заявилися у референдумі з 1-го грудня 1991 року „за" державність України, виявивши свій територіяльний патріотизм. Росіяни в Україні, без уваги на їх відсоток, бо статистика населення, переведена ще в домі СССР, напевне невірна, мають не тільки всі рівні особисті громадські права, але є упривілейовані, бо ніхто їм — як іншим меншинам — не забороняє плекати свою російську культуру. Але вони мають змогу в Україні слухати російські телевізійні станції, з яких ведуть лайливу пропаґанду проти президента держави — чого не стерпіли б у ніякій іншій країні світу.

І коли Солженіцин такий вразливий на права народів, чому він промовчує факт, що в Російській Федерації живуть мільйони українців, позбавлені всіх прав? Одна розумна землячка, перечитавши цю статтю у „Ню Йорк Таймсі", зробила правильну завваґу: чому він (Солженіцин) не вимагає приєднання до Росії нюйоркської дільниці Бруклин, де живе мільйон російських жидів, які все ще користуються у щоденному житті російською мовою?" Висновок ясний: коли Солженіцин зумів довго мовчати, ввесь час свого перебування в Америці, зробив помилку розбалакавшись тепер у Росії. Клопіт, коли людина не має автокритицизму, бо можна мати нагороду Нобеля за твір літератури, а компромітуватися завваґами з ділянки політики.

Василь Маркусь

ВИБОРИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ ВІДБУЛИСЯ: ЩО ДАЛІ?

II

Так само можливими є ще одна, або навіть дві фракції невтральних і т. зв. Партії влади. Виглядає, що дехто вже хоче творити таку, найчисленнішу в парляменті центристську фракцію. Чи вдасться ще Гриньову — Кучмі створити окрему фракцію, головно з-поміж невтральних депутатів, пов'язаних з естаблішментом, але персонально прихильних до політики двох названих лідерів та „реформаторів", залишається відкритим. Вони змогли б, на базі федералістичної програми та зміцнення зв'язків з Росією, здобути певну кількість депутатів, не виключаючи й деяких комуністів та соціялістів. Але це не буде численна група в парляменті.

Звичайно, завданням націонал-демократів мало б бути не допустити до виникнення такої впливової фракції. А це можна осягнути тільки змінюючи співпрацю з позитивними елементами з „Партії влади" та конструктивними державниками серед невтральних. При розумній політиці й узгідненні можна б дійти до формули співпраці груп і фракцій, в якій червоно-рожеві не будуть у більшості. Ряд обґрунтованих і мудрих та конструктивних концесій треба надати і реґіональним силам, які виявилися впливовими в останніх виборах, при збереженні повної єдности та цілісности держави.

А на довшу мету, вже від сьогодні, стоїть питання, як зміцнити й розбудувати політичні партії в Україні, які перебувають ще в зародковому стані. Мусять постати сильні й дієздатні партії, відчутні в парляменті і суспільстві, щоб осягнути інший виборчий закон. А теперішній закон лише віддзеркалює слабість українських партій.

За останні не цілі два роки дійшло не до консолідації, а до фрагментації політичних партій. Народний Рух України та Українська республіканська партія зазнали розколу. Це все ж їх послаблення, якими незначними не були б групи, що від них відкололися. Існують ще по дві подібні, навіть з тими ж назвами, „кишенькові партії": Християнсько-демократичні та Соціял-демократичні, не говорячи вже про націоналістів (чотири групи). Абсолютно прийшов час призадуматися УРП та Демократичній партії України, чи не час їм об'єднатися, при ненаявності програмних різниць та при великих організаційно-оперативних недоліках обох партій. Таке об'єднання в теперішній ситуації реґабілітувало б саму концепцію партійної організації, а також стало б стимулом до так потрібної політизації українського суспільства. Воно відродило б у народі довіру в політичний глузд його провідників. До такої об'єднаної центристської демократичної партії пристало б ще багато громадян України та до неї привернулися б симпатії більшости людей у діяспорі, подібно як це було у перший період існування Руху.

Створити сильні і дієздатні партійні структури у противагу до таких в КПУ та СПУ, це вимога часу, якщо бажаємо здобути хоч половину з тих 110 депутатів, що ще мають бути добраними в липні цього року.

Поряд з тим слід подумати усім націонал-демократам, як закріпити впливи на сході і півдні України. Треба бути відкритим і визнати поразку державницького й демократичного табору на великій частині Лівобережної України. Цей факт вагітний дуже небажаними наслідками, якщо не звернеться основну увагу на всебічну політичну, культурну, господарську, а насамперед психологічну інтеграцію сходу України з центром (Києвом) і заходом. Іноді мається враження, що наші політики й національна еліта в столиці дуже мало цікавляться зрусифікованим та політично дуже прагматичним сходом. Легше сидіти у столичному Києві, сподіватися на виборчу підтримку в Галичині, думати про поїздки на захід та за океан, аніж робити чорну просвітницьку й політично усвідомлюючу роботу на сході України.

Це, очевидно, зусилля років і поколінь, щоб інтегрувати ці окраїни з центром і заходом України, але їх треба робити вже і послідовно. Висліди виборів у березні-квітні цього року були б іншими, якщо б українська еліта була більше там попрацювала за останні п'ять років.

Проте найбільш пекучим питанням, яке не терпить зволікання, є висування кандидатів до додаткових виборів. Демократи мусять знайти 110 порядних, чесних, сумлінних і відповідальних людей, добрих патріотів, яким виборці віддадуть свої голоси. І тільки 110, не більше! Кращі вже бальотувалися, і вони, згідно з законом, не мають права далі бути кандидатами у цих виборах. Треба шукати інших, і вони мусять знайтися; не слід конкурувати між собою, як попередньо, та, погодившися спільно на найбільш надійних з них, стати за ними однією лавою.

Тільки це може бути патріотичним підходом до питання додаткових виборів, тільки цього вимагає від усіх добро України!

Микола Рябчук,
Київ

ЧИМ ГІРШЕ, ТИМ КРАЩЕ?

Значний успіх крайніх лівих в останніх парляментарних виборах в Україні та обрання головою Верховної Ради одного з їхніх вождів — соціяліста Олександра Мороза викликали в середовищі українських демократів, здається, дві прямо протилежні реакції — від серйозного занепокоєння і навіть паніки до, сказати б, „вольтеріянського" сміху чи навіть своєрідної зловтіхи — за відомим принципом „чим гірше, тим краще". Останню позицію, здається, найвиразніше зформулював відомий економіст, колишній віцепрем'єр і теперішній депутат Володимир Лановий. „Та частина парляменту, яка сьогодні проголосувала за Мороза, — сказав він, — тепер повинна зформулювати уряд. У нього є всі підстави для того, щоб узяти на себе відповідальність за стан справ у суспільстві. Я гадаю, не варто їм заважати" (Независимость", 20 травня 1994).

Логіка, якої дотримується В. Лановий і його ліберальні однодумці, загалом проста і по-своєму послідовна. Оскільки населення України за 70 років не навтішалося ще перевагами „реального соціялізму", не розчарувалося у комуністах та їхній славній ідеології, і готове й далі носити на своєму карку всю оту номенклятурну братію, — не слід йому в цьому заважати. Бо кожен народ має той уряд, на який заслуговує, і тягнути його за вуха у „світле капіталістичне майбутнє" аж ніяк не варто. Ліберальний підхід передбачає повагу до прав людини, її індивідуального вибору: якщо п'яниця хоче лежати в калюжі — це його священне право, якщо він хоче прицьому ще й хрюкати — забороняти йому подібні речі було б справді недемократично.

Отож, коли наш малоросійський обиватель на загалом демократичних альтернативних виборах воліє віддати свої голоси не за „рухівців" та інших ненависних йому „демократів", а за рідного „прідсідатіля", „дірєхтора" чи ще якогось „парт-сов-проф-робітника" значить мало його ці „робітнікі" морили голодом, засилали до ҐУЛаґів, труїли марксистсько-ленінською ідеологією — треба, мабуть, їм знову надати таку можливість чи, як каже В. Лановий, „не варто їм заважати". Може, й справді — не варто?

З формально-ліберального і, згодом, слушного погляду ніхто не повинен силоміць накидати суспільству ідеологію й цінності, до яких воно ще не доросло і яких у своїй абсолютній більшості не сприймає. Нічого доброго, зрештою, з цього й не буде: і суспільству зайва мука, і реформаторам зайві розчарування. Все, що ліберал може, — це лише запропонувати п'яниці у калюжі іншу модель поведінки, власну, сказати б, „програму реформ": зайнятися фізичними вправами, потягати тягарці, прийняти холодну душ. Але він не може його змушувати до цього під конвоєм міліції. Хто хоче лежати, хай собі й далі лежить — хоч на бур'яковому полі, хоч на трибуні Верховної Ради.

Подібний підхід, однак, має одне дуже важливе місце, і полягає воно в тому, що, на відміну від прекраснодушних лібералів, які готові шанувати і права більшости, і права меншости (хочеш — займайся вправами, хочеш — лежи в калюжі; хочеш — проводь реформи, хочеш — сиди по вуха в соціялізмі), їхні комуністично-соціялістичні опоненти аж ніяк не схильні до подібної толерантности. Як показує історичний досвід, комуністи, прийшовши до влади, не вагаються перед застосуванням міліціонерів (і не лише міліціонерів), аби всіх без винятку позаганяти до своїх калюж і змусити одноголосно хрюкати — в тому числі й прекраснодушних лібералів з гантелями, які розпатякують там щось про „права меншости". Партія, що завжди й скрізь ставила „революційну доцільність" вище від права, закону, моралі й просто здорового глузду, навряд чи й цього разу, вибившись у силу, церемонитиметься з опонентами. Як кажуть у нас в Україні, „коли б свині та ще й роги".

Отож, власне, про „роги" й ідеться. Бож зрозуміло, що ніякими економічними реформами та іншими інтелектуальними здобутками наші комуністи-соціялісти світу не здивують. Мали, прецінь, на це 70 років часу — і то не лише в СССР. Так що хай би й формували собі тепер в Україні свій червоний уряд

(Закінчення на стор. 3)

Любов Коленська

У СУЗІР'Ї СІЯЄ ЯСКРАВОЮ ЗОРЕЮ ІМ'Я ОКСАНИ

II

Коли Г. Змієвська, Оксана і кореспондентка ідуть автом — слухають американську „поп" музику. Це впроваджує Оксану в добрий настрій. По дорозі вона ще згадує Майкла Джексона і каже, що вона вірить в його невинність. Дивується вона лиш одному, чому Джексон зобов'язався платити цьому хлопцеві. В авті вони теж мають стрічки навчання англійської мови і Оксана пильно прислухується.

„У нас страшні лікарні", — шепоче Оксана, пробігаючи коридором, заповненим великою чергою хворих. Оглядаючи Оксани рентґен, лікар каже, що в неї один хребець ушкоджений, а одного взагалі немає. Але ортопедист заспокоює, що це нічого поганого, воно так здебільшого в танцюристів, через їхні постійні елястичні рухи. Лиш дивно, — розмірковує К. Ричардс, що досі, навіть перед виступом Оксани на Олімпіяді, ніхто не поцікавився її пересвітлити.

Варто приглядатися, як Оксана вправляє на льоду в Одесі. Її тренерка, здається, начебто „видихає із себе вогонь", коли викрикує: „Та хіба ж ти корова, ти ж маєш бути лебедем. Лебедем, який летить!" Так справді, то вона зовсім не сердиться на Оксану, але вічно затурбована, що Оксана їздить на льоду, де сталь ковзанів торкається льоду, який топиться під ногами і в ньому прогалиння і створилася зелена альґа. Та й навіть немає відповідної туалети... Тож Галина висловлює свої журливі думки вголос: „Лиш подумати, як міг вийти з такої арени олімпійський чемпіон... Але хіба цим хтось журиться?.." „А там вона звертається ще раз до Оксани: „Будь велична, Оксано, підіймай свого духа до божественних висот". А потім ще завважує: „Це ти справді виконала гарно, особливо тоді, коли лебідь востаннє б'є крилами, воно було божественно". Раптом Оксана робить потрійний стрибок і з усім розгоном падає. Тоді Галина її картає: „Та ж ти себе вб'єш!" Їй у відповідь Оксана сміється розкотистим сміхом — таким природним і чудовим дитячим сміхом.

А відтак американська кореспондентка ще розповідає, що в Галини Змієвської і в Оксани — великий навик: щоденно о год. 10-ій ранку вони дивляться на мехіканську „совп оперу". Зміст її безглуздий, а ґриф на обличчях артистів — жахливий. Але, либонь, їх обидві це вдоволяє. Коли кінчається один з епізодів „совп опери" — Оксана рутинним порядком — стає на вагу. І коли вага переходить 95 фунтів — вона мусить перейти на строгу дієту — фрукти і городину. Яке ж це страшне для Оксани, адже найкращою їжою в світі є „піцца" і плитки шоколядки „Снікерс".

Врешті приходить Оксані пора їхати в Америку. І вона сідає на літак, що їде до Ню Йорку. Туди рівночасно входить американське подружжя, яке адоптувало шестирічну сирітку з України — Наталю. Спочатку дитина лиш схлипує, а пізніше таки аж заходиться від плачу. Безрадні прибрані батьки, не можуть її у ніякий спосіб потішити, бо дівчинка не розуміє ані словечка по-англійськи. Ситуацію рятує Оксана. Вона підходить до дівчинки і м'яко запитує: „Ну, скажи, чому ти плачеш?" Почувши рідну мову, дівчинка затихає... Минає хвилина-дві і вони обидві вже гомонять про ведмедиків, літак, Америку. Коли заходить потреба Оксана провадить Талю до туалети. А потім показує їй світлину з весілля Віктора і Ніни, світлину Ненсі Керріґен, показує й свою, як вона була в Маямі, на побережжі моря, уся занурена у теплий пісок.

Коли літак приземлюється — Оксана зовсім не звертає увагу на безліч фотокамер, на ловців автографів, які топляться біля неї. Їй усе те байдуже. Вона дивиться за дівчинкою, що відходить із своїми прибраними батьками. І на очі її накочуються сльози.

Оксана закохана у Лас Веґас — у різні „шови", у блискучі, кольорові світла, у велетенську крамницю — „Сізарі Пелес". Перед нею ще дорога до Ричмонду. Ця поїздка дає їй вдоволення, — вона певна, що в цьому місті також великі крамниці. Вона пробігає попри прилавки із косметичними виробами „Клінік" і заявляє, що їй дуже подобаються ці вироби. А тоді підходить до прилавка „Есті Лодер", встрибує там на стілець і випробовує різні косметики. А коли продавчиня обдаровує її різноманітною косметикою — Оксана її обіймає, цілує і дякує.

Оксані особливо подобаються всілякі дивовижні і смішні іграшки. Вони на вподобу таких, що коли потискається вічко — звідтіля на пружині вискакує кльовник, що б'є вас по носі, або несамовитий змій, що раптом підіймається понад вашу голову, чи півень, що пронизливо кукурікає. Вона врадувана цими іграшками, наче дитина. Їх їй приносить Віктор — і вона дякує і дякує йому...

У щоденному житті, пише про Оксану американська кореспондентка — це дівча, яке радіє усьому, що досі вишукана її фантазія не могла навіть видумати. І як часто вона тепер сміється, зовсім так, як багато її ровесниць американок. Але на льоду, яка вона інакша. Вигляд її обличчя пройнятий виступом зосереджений і рівночасно від неї еманує світло безмежного спокою. Кожен її рух елеґантний, кожен її рух сповнений експресивности. Коли затихає, вмирає музика, лебідка вмирає також, її тендітні рамена гребуть повітря і занурюються у сувої тиші... Та ота мовчанка триває лише хвилини. Оксана розгортає рамена до своєї учительки, а вона відповідає їй усмішкою, з якої променіє материнська гордість.

А там Галина Змієвська каже Констанс Ричард: „Ця дівчина перейшла важкі випробування. Але вона така ніжна. Вона незвичайно добра. І тому ніколи не зможе вчинити зла. Це відчувають люди і її люблять. Не одних виконавців Бог обдаровує фізичними спосібностями. Однак, звичайно, він наче забуває дати їм мистецьку душу. Та Оксану Він обдарував усім".

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про дітей без дитинства

Вчора, вертаючись додому з редакції, слухала я, як звичайно, новинок у радіо і, як останню вістку, подавали, що на Лонг Айленді, якийсь молодий чоловік вбив пострілами свою колишню приятельку, а відтак застрілився на очах двох малолітніх синів. Вістка сама по собі — нічого надзвичайного, бо таке чи подібне доводиться чути або читати в пресі майже щодня. Але поруч із вістками, чого тільки не мусять бути свідками діти, — читаємо чи слухаємо про десятки злочинів, виконаних саме руками малолітніх.

Недавно закінчилася ціла серія таких звідомлень-репортажів у поважному американському щоденнику „Ню Йорк Таймс", яка мусіла тим, що її читали, насунути перелякане питання. Як воно буде далі у світі, коли вбивають вже 14 чи 15-річні діти, коли в 1992 році арештовано у ЗСА 2,829 осіб віком нижче 17 років за убивства, арешти малолітніх за злочини зростають, а в школах стрілянина чи поранення стають так частими і звичними, що там впроваджують перевірку учнів перед початком науки металошукачами, щоб ствердити, чи не мають вони при собі зброї. Зі здивуванням довідуюся, що навіть у спокійному містечку, де живу, вже впровадили контролю учнів усіх середніх шкіл, чи не носять вони до школи револьверів, ножів або іншої зброї.

Але, що тут дивуватися, коли діти вже змалечку наражені на присутність при вбивстві матері, як ось вчора цих двоє хлопчиків віком сім і п'ять років. Що дивуватися, коли діти безкарно приглядаються довгі години телевізійним програмам, на яких аж роїться від фільмів, повних пострілів, насильства, сексуальних актів чи збочень.

Ще один доказ наслідків того — це вістка із минулого тижня про зґвалтування співучениць у школі спокійної колись дільниці Ню Йорку — Квінсу, в цьому випадку вік і дівчат і хлопців сягає лише трохи понад 10 років...

Такі докази злочинства дітей, що перестали ними вже бути, звичайно, викликують у нас, українців, ствердження: „Як добре, що наші діти не такі". Так, справді, ще серед нашої дітвори не стверджують злочинів того рівня, але це не міняє факту, що наші діти з такими самими небезпеками, як їхні шкільні товариші можуть бути наражені на такі самі погані впливи. Коли додамо, що вони тепер надто часто залишені самі собі, та ще й до того є свідками подружніх чи інших родинних непорозумінь і сварок, то немає сумніву, що і вони надто скоро „дозріють" і десь поміж школою, телевізією і родиною втратять безповоротно своє дитинство.

Не краще воно, думаю, і в Україні, де довгими роками совєтський ідеологічний терор мав великий вплив на дозрівання дітей, а сучасна політична та економічна ситуація також не сприяє безжурному дитинству.

Бідні, бідні діти, які у 17—18 років уже все „пережили", знають все і далі життя для них є лише продовженням відомого. Чи думаємо ми про це, засуджуючи їх за їхню поведінку, наскільки ми — попередні покоління пережили можливо кращі роки дитинства та молодости, хоча і позначені політичними переслідуваннями, війною, чи світовими катаклізмами.

Шкода, що так мало читачів із нашого середнього покоління діяспори, маючи своїх дітей у віці дозрівання, читає нашу рубрику. Може б цей фейлетон дав би їм поштовх до задуми, тепер, перед початком літніх вакацій, коли їхні діти будуть в родині в українському оточенні. Може б вдалося б у ці місяці посвятити дітям трохи більше уваги: часу, любови і тепла, говорити з ними і пізнавати, хто вони і що вони думають, та який великий вплив на них їхнього чужого довкілля? Навіть, коли молодші батьки дуже зайняті своїми проблемами, працею чи допомогою Україні, час на власні діти і на їхнє добро повинен найтися, щоб принаймні наших дітей не ограбити цілком із їхнього дитинства і радісного дозрівання, у якому на все є свій час.

О-КА

День Матері в Ст. Пітерсбурзі

Вже втретє від проголошення незалежности України Комітет Допомоги Україні в Ст. Пітерсбурзі влаштовує День Матері, з якого весь дохід пересилає на допомогу Україні.

Цього року біля 100 осіб прибуло, щоб віддати пошану матерям. При вступі на залю всі бабусі і мами одержали червону квітку-гвоздик — це був дарунок від Українсько-Американського Товариства. Програмою свята провадив Михайло Копинець, який, привітавши гостей в обох мовах, запросив усіх до добірного буфету з холодними напитками та подав програму свята.

Марян Заблоцький в короткій доповіді з'ясував ролю матері від найдавніших часів по сьогодні, підкреслюючи велику любов і жертву матері, бо мати в Україні була у великій пошані: „У нашім раю на землі нічого кращого немає, як тая мати..." - писав Тарас Шевченко. Доповідач з болем зауважив, що в сьогоднішніх часах через матеріяльні обставини обов'язки матері дещо занедбані і на цьому терплять діти. Доповідач зложив побажання всім бабусям і мамам, а Михайло Копинець заінтонував „Многая літа".

Молоденька Таня Мельник порадувала присутніх віршом Іванни Блажкевич „Величаємо тебе, мамо". Опісля о. Ярослав Федик провів молитву і запросив до смачного обіду, який приготували членки комітету. Михайло Копинець подякував всім, хто причинився до приготування свята. Весь дохід в сумі 500 дол. вислано на друкування шкільних підручників в Україні.

ОФ

Чим гірше...

(Закінчення зі стор. 2)

замість нинішнього рожевого — і не варто їм заважати. Принаймні, ми знали б нарешті, хто в цій країні при владі і хто тут відповідає за те, „що маємо", — рухівці, уерпівці, брати-мусулмани чи, може, УНА-УНСО на чолі з Хмарою і Кравчуком. За два—три, максимум, чотири роки морозівсько-комуністичний уряд, безумовно, довершив би нетлінну справу Масола—Фокіна—Кучми—Звягільського з тими самими, що й сьогодні, наслідками:, однак з однією принциповою різницею: малоросійський обиватель узнав би нарешті, кому він завдячує тими наслідками, а то бідолаха покищо все вважає, ніби до нинішніх злиднів його допровадив рухівець Кучма та уерпівець Фокін, та ще, певно, унсовські міністри і спеціяльно з Галичини завезені директори шахт, заводів, радгоспів і т. д.

Для чистоти експерименту демократи й справді мусіли б „не заважати" комуно-соціялістам у здійсненні їхніх популістських гасел, тобто не плутатися під ногами, не пхатися у всілякі сумнівні, невідомо які коаліції і не купуватися дешево на третьорядні урядові й дипломатичні становища. І може тоді, по кількох роках, наш очманілий від „ринку", „демократії" і „незалежности" народ збагне нарешті, що його дурять, а головне збагне, хто його дурить. Тільки так і можна буде розпрощатися з комунізмом назавжди — давши нашому обивателю змогу ще раз побольбатися в теплій, духмяній, а головне — дармовій калюжі, яка при ближчому контакті виявиться скоріш за все зовсім не тим, чим вона видається декому тепер — із ностальгійної часової віддалі.

Але, як я вже казав, слід кожночасно пам'ятати про „роги", тобто про те, що сила комуно-соціялістів аж ніяк не в геніяльності їхніх економічних програм, не в їхніх адміністративних чи інших здібностях (тут вони із „партією влади" дослівно брати-близнята). Сила комуно-соціялістів — у силі і, точніше — в насильстві, а тому можна з усією певністю стверджувати, що без апарату насильства й примусу, без армії, міліції, КҐБ та інших тонтон-макутів уся ця партія як „керівна й спрямовуюча сила суспільства" не варта й ламаного шеляга.

Отож демократи, якщо вони справді готові піти на такий мудрий хід — віддати комуно-соціялістам Уряд і стати нарешті справжньою повноцінною опозицією, а не тим, що бовтається в ополонці, повинні спершу подбати про одну надзвичайно важливу річ: забезпечити за собою тверду третину місць у парляменті — тобто той мінімум, який давав би змогу бльокувати будь-які нав'язувані комуністами зміни до Конституції. Вони не повинні в жодному разі допустити комуно-соціялістів до ключових міністерств, бо це, власне, те єдине, на чому комуністична ідеологія може протриматись довше чотирьох років. Закону про департизацію цих міністерств покищо ніхто не скасовував і, слід сподіватися, ніхто й не скасує.

А ще конституційна третина потрібна демократам для того, щоб бльокувати всі рішення, які несуть потенційну загрозу суверенітетові України. Не здобувши за кілька років жодних економічних успіхів (у чому можемо не сумніватися, знаючи агресивну антиринкову орієнтацію наших червоних), і не маючи під рукою „органів", „трійок" та „надзвичайок" (для компенсації вищезгаданих неуспіхів), комуно-соціялісти, перш ніж зійти з політичної сцени, спробують, скоріш за все, продати суверенітет України своїм московським господарям і надхненникам — „променять суверенітет на россійскіе рублі", як єхидно прокоментувала аналогічні дії білоруської номенклятури газета „Известия".

Власне, ці дві загрози українські демократи мусять якнайсерйозніше враховувати, згоджуючись на загалом непогану в даній ситуації ідею — формування суто червоного, комуно-соціялістичного Уряду. За своєю політикою цей Уряд мало чим відрізнявся б від нинішнього „рожевого", але завдяки іншим гаслом, іншій „маскувальній" фразеології цей Уряд принайні не містикував би так суспільну свідомість, як попередні псевдо-„ринкові" і псевдо-„націоналістичні".

Словом, якщо комуно-соціялісти зважаться взяти Уряд без ключових міністерств і без конституційної більшости у парляменті, їм, мабуть, і справді тоді „не варто заважати".

ЛІДЕР РОСІЙСЬКОЇ Ліберально-демократичної партії Владімір Жириновський подав у гельсінкський суд на шведську газету „Ґювюдстадеблядт", яка в одній зі статтей назвала його „божевільним", а також на гельсінкський театр, який здійснив виставу під назвою „Майн Кампф", використавши в ній запис голосу В. Жириновського. Скандальний російський політик вимагає компенсації в сумі 14 міл. фінських марок.

У сузір'ї сіяє яскравою зорею ім'я...

(Закінчення зі стор. 2)

Нам залишається хіба вказати на переконливість заголовку цієї статті. „Оксана нарешті щаслива", — вона ж бо не лиш увійшла у сузір'я слави, але й уся обгорнена у любов, у приязнь людей, які пізнали її і оцінили — і за її талант, і за вроду, і за її чарівну духовість.



Оксана в одному із своїх фігурних кроків на льоду в Неваді в Долині Вогню.



Оксана любить вишивати

ЯПОНСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО торгівлі розповсюдило заяву, в якій звинувачує Вашінґтон у порушеннях торговельної етики, застосуванні силових методів у розв'язанні економічних питань і дискримінації партнерів. Ця заява є відповіддю на нові американські домагання, щоб Японія відкрила свої ринки для імпорту американських товарів. Як відомо, японські обмеження спричинюють збільшення дефіциту торговельного балянсу ЗСА, який в цьому році досягнув 60 біл. дол. Японці стоять на своєму. Цими днями новий прем'єр-міністер Японії Цутому Гата, виступаючи в токійському пресовому клюбі, назвав З'єднані Стейти „нечесним партнером".

ПОНАД 15,000 ЧЛЕНІВ польської профспілки „Солідарність" провели марш протесту проти економічної політики уряду. „Солідарність" вимагає збільшення соціяльних пільг для робітників, скасування контролі над заробітною платнею, замороження цін на електроенергію і радикального перегляду договору профспілки з попереднім урядом. Уряд потрактував ці вимоги, як „політичну провокацію" і підкреслив, що „Солідарність" у боротьбі за політичний авторитет готова на все. „Раніше Солідарність боролася з правим урядом, тепер — з лівим. Насправді вона своєю метою має відновлення втраченого авторитету", — сказав представник польського прем'єр-міністра Вальдемара Павляка.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

III-94

1.600 дол. — зі спадку бл. п. Ярослава Дацківа;
по 100 дол. — Анна Король (в пам'ять мужа бл. п. Романа Короля), Н. Н. Балтиморе.
50 дол. — Марія Кассіян — На виховання священиків в Україні;
20 дол. — Григорій і Анна Олійник;
15 дол. — Іван Ценко

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Галини зі Стрільбицьких Шиманської на виховання священиків Української католицької церкви. Переслав д-р Андрій Жгута.

зложили
200 дол. — д-р Андрій і Дарія Жґути;
100 дол. — мґр Атанас і Катруся Корбути;
35 дол. — Орест і Петра Іванюки;
по 20 дол. — д-р Святослав і Стефа Шеремети, д-р Александер і Нуся Клоси, Микола і Володимира Кавки, Олекса і Іванна Чайки, Микола і Ала Петрівські, Андрій Роче з родиною;
по 10 дол. — інж. Василь і мґр Олена Хміляки, мґр Ірена Кашубинська, маестро Евген і Степанія Садовські, Броніслава Кухта, Петро і Стефанія Шубини, Михайло і Галина Савчаки, Михайло Світлик, Марія Панчак, інж. Сергій і Агата Довгий;
5 дол. — Марія Луцишин.

Листа ч. 141 — збірка коляда в Брістол, ПА і Левіттавн, ПА — збірку перевели: Марія Флюнт та Іван Головка.

зложили
100 дол. — Юрко Флюнт;
по 50 дол. — Теодор і Марія Флюнт, Іван і Софія Головка, Іван і Софія Дзіндзюри;
по 25 дол. — Ольга Дубик, Теодор і Віра Сендзік, Роман і Александра Городиський, Дарія Кузик, Мирослав Глущак;
по 20 дол. — родина Шевців, Орест Сеник, родина Киржецьких, родина Бойцун, Михайло і Марія Глунюк, Микола і Теодозія Головчак;
15 дол. — Михайло Дідич;
по 10 дол. — родина Осадца, Володимир Литвин, Іван і Оксана Микитин, Андрій Турчин, Любов М....нечітке, родина Сеник, родина Гафткович, Юстина Надрага, Ольга Джаман;
5 дол. — Василь Леськів.

Листа ч. 142 — Збірка — коляда у Філядельфії, ПА — збірку перевів інж. Юліян Головчак.

зложили:
50 дол. — Зенон і Тетяна Цісик;
по 25 дол. — Юліян і Олена Головчаки, Микола Войтович, Петро ......нечітке, Харіттна Литвин, Віра Пак;
по 20 дол. — Емілія Михаловська, Марія Луцька, Н.Пазуняк, Оксана Поритко, Теодор Рак, Крижанівський, Мирон і Марія Масюк, Теодосія Брикович, Маріян Коженьовський, Анна Борис, Галя Поритко, Ярослав і Лоїс Білинські, Василь Петрів;
по 10 дол. — Р. Гарасимович, Богдан Ґол, Марія Пришляк, Іван і Анна Квік;
5 дол. — Ярослава Онуферко.

Листа ч. 277 — Збірка — коляда Українського Патріярхального Товариства, Відділ Гемпстед, Н. Й. Переслав Микола Курчак.

зложили:
350 дол. — Відділ Українського Патріярхального Товариства — дохід з базару;
100 дол. — кухня „Бінго" I, кухня „Бінго" II, Микола Курчак;
по 50 дол. — о. Іван Кащак, д-р Юрій Солтис, Клюб Сеньйорів при парафії;
по 30 дол. — Евгенія Квозко, Степанія Заґата;
по 25 дол. — Сестрицтво Вервиці, Відділ УНСоюзу, Орест Дацків, Марія Бродило, Володимир Романюк, Василь Захарів;
по 20 дол. — Відділ ОДВУ, Ольга Мандибур, Степан Феленчак, Евгенія Клюба, Володимир Шпачинський, Дмитро Жеґрай, Зеновія Зарицька, Ярослав Курчак, Василь Пекар;
15 дол. — Марія Олинець;
по 10 дол. — Степан Коханівський, Михайло Рій, Іван Матлос, Анна Реґаль, Еміліян Ільницький, Яким Курчак, Михайло Драбик, Марія Сидор, Михайло Петрига, Степан Кулинич, Богдан Курчак, Василь Горинь;
по 5 дол. — Іван Лотоцький, Емілія Заприлюк, Андрій Шимов, Марія Бішко, Оля Савицька, Елен Дячун, Анна Андрухів, Алісія Доскоч, Марія Дідора, Іван Василишин, Ольга Маліґловка, Степан Корнова, Едвард Орінкевич, Н.Н.;
2 дол. — Вірджінія Вовк.

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ Баффало, Н. Й. — Оксана Бережницька (голова)
1,135 дол. — зі збірки Відділу;
100 дол. — Марія Фіґлюс (в пам'ять бл. п. д-ра Михайла Лози).

IУ-94

зложили:
25,198.50 дол. — зі спадку бл. п. Марії Холевчук — Рочестер, Н. Й.;
3,392.20 дол. — Н.Н.
1,855 дол. — прихід зі святкування 20-ліття Товариства Свята Софія у Філядельфії, ПА.;
по 100 дол. — Теодосія Брикович, Марія Каллиста, Маркіян і Люба Онуферко, Роман і Анна Максимович, д-р Василь Саляк, Михайло і Нуся Куриляк;
по 50 дол. — Никола і Марія Касіян, Юлія Вертипорох, Оксана Поритко, Марія Каллиста;
40 дол. — Мирослав Прокоп;
30 дол. — Богдан і Стефанія Макух;
по 25 дол. — Микола Галів, Каролина Конрад, Лідія Кий, Ігор Конрад, о. митр. Володимир Андрушків, д-р Іван Павлічка;
по 20 дол. — М.Мізак, Дмитро Шумило, Стефан Воланюк, Анізія Мірчук, Роман Боднарський, Лев і Орися Марків (у пам'ять бл. п. Степана Саворського);
по 15 дол. — Теодозія Кічоровська, Тарас і Ірина Шумилович;
по 10 дол. — Варвара Швед, Богдан Казанівський.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No.: 23-7380645.

Всі чеки просимо висилати на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. Philadelphia, PA 19117

Ділимося сумною вісткою, що 2-го січня 1994 р. на 69-му році життя відійшла у вічність

бл. п.
ЛІНДА ОКОЛОВИЧ



Залишила у глибокому смутку:
чоловіка — МИХАЙЛА ОКОЛОВИЧА
сина, доньку, четверо внуків, сестру та двох братів в Україні.

ПОХОРОН відбувся 4-го січня 1994 року на католицькому цвинтарі Ґріндейл в Шебойґан, Виск.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

ділиться зі своїм членством сумною вісткою, що в неділю 29-го травня 1994 р. з волі Всевишнього несподівано упокоївся в Бозі, проживши 70 років, довголітній член та заслужений член Управи Клюбу

бл. п.
ОСИП КУДРИК

ПАНАХИДА за упокій душі покійного була відправлена в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку 1-го червня о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН з церкви св. Юра 2-го червня о год. 9:30 ранку на цвинтар св. Духа у Гемптонбурґу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій родині покійного вислови найщирішого співчуття складає

УПРАВА Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку.

Замість квітів на могилу покійного Осипа Управа УСК-у складає на церкву св. Юра в Ню Йорку $100
на Фонд Дітей Чорнобиля $100

В АМЕРИЦІ

ЯКЩО РЕСПУБЛІКАНСЬКА партія у Вірджінії запропонує кандидатуру Олівера Норта на сенатора, а її керівниками дальше залишаться ті консерватисти, які пропонують висувати його на цей пост, то теперішний сенатор-республіканець Джан Ворнер попередив, що він не кандидуватиме від партії в 1996 році. Конвенція Республіканської партії запланована на кінець цього тижня у Річмонді, Ва., де й буде вирішуватися справа кандидатури проти сенатора-демократа Чарлза Робба.

У ВІВТОРОК, 31-ГО травня, президент Билл Клінтон мав телефонічну розмову з президентом Південної Кореї Кім Ен Самом. Головною темою обговорення була візита К. Е. Сама в Росію. На думку американського президента, Росія повинна підтримати зусилля сеульського уряду, спрямовані на розв'язання північнокорейської ядерної проблеми. Б. Клінтон підкреслив, що коли буде збережено південнокорейсько-американську систему взаємодії то при підтримці Китаю, Японії і Росії питання щодо Північної Кореї будуть розв'язані.

ПІСЛЯ КІЛЬКАТИЖНЕВИХ розшуків американські урядові чинники кажуть, що правдоподібно на днях дійдуть до узгодження з урядом Ямайки про дозвіл на переслухування втікачів з Гаїті. Найправдоподібніше це буде дозвіл на заякорення великого шпитального американського корабля у порті столиці Ямайки Кінгстоні для тих цілей. Ті, які отримають дозвіл на перебування у ЗСА, будуть перевезені до Гвантанамо Бей — американської військової бази в Кубі, а звідтіль до ЗСА. Інших американська прибережна сторожа відвезе назад до Гаїті.

У СВІТІ

МІНІСТЕРСТВО закордонних справ Швеції прийняло рішення докладно вивчити обставини контрабанди збагаченого урану з Росії в цю скандинавську країну. Згідно з багатьма свідченнями, уран надходить у Швецію, а відтак перепродується у треті країни. Серед них називають Ірак, Лібію, Пакістан і Північну Корею.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ Лех Валенса повідомив, що має твердий намір висунути свою кандидатуру на наступні вибори, призначені на кінець 1995 року. Л. Валенса при цьому підкреслив, що „позмагатися ще раз" його змушують „неокомуністи" і всі, хто тепер перебуває в опозиції до президента.

ПІСЛЯ ДЕСЯТИРІЧ дипломатичної ізоляції Південно-Африканська Республіка стає членом великих міжнародних організацій. З Каїру, де тепер проходить конференція країн — учасниць Руху неприєднання, надійшло повідомлення, що ПАР стала 109-им членом цієї організації. Найближчим часом буде офіційно проголошено про вступ ПАР у Коммонвелт — міжнародну організацію, створену Великобританією і її колишніми колоніями.

В РАМКАХ БОРОТЬБИ з наркобизнесом Ізраїль випрацьовує плян знищення посівів опійного маку в сусідньому Ливані. Інформуючи про це, тель-авівська газета „Маарів" пише, що в Ізраїль щороку ввозиться від 3 до 26 тонн героїни, до 20 тонн гашишу і сотні кілограмів кокаїни. Обсяг річного обсягу наркобизнесу експерти оцінюють в 2 біл. дол. Головним джерелом надходження наркотиків є Ливан, де макові плянтації перебувають під охороною місцевих збройних формацій і сирійської армії. Найбільш доцільним засобом знищення плянтацій визнано методу генної інженерії. Йдеться про те, що селекціонери мусять випродукувати особливий сорт маку — він матиме здатність знищувати посіви традиційного опійного маку. На цю поґраму ізраїльський уряд виділив один міл. дол.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 51-го Відділу УНСоюзу в Чикаго, Ілл.

З днем 1-го червня 1994-го року 51-ий Відділ злучився з Відділом ч. 399 в один Відділ ч. 399, якого секретарем є РОМАН ПРИПХАН.

Просимо членів 51-го Відділу звертатися у всіх справах членства та забезпечення до секретаря 399-го Відділу РОМАНА ПРИПХАНА на адресу:

Mr. ROMAN PRYPCHAN
1480 Jefferson St., Suite 501
Des Plains, Il. 60016
Тел.: (708) 299-9350

Молоді...

(Закінчення зі стор. 1)

чатку були ознайомлені добре з текстом і кожна репліка була подана їм двома мовами. Тут В. Ткач завважує, що допомогли крім неї з перекладами на українську мову багато Оксана Батюк і Віктор Небораки, так що можна було легко працювати в двох мовах.

А втім, як завважують молоді актори, їхні американські товариші підходили до такої співпраці багато свіжіше від місцевих і реаґували дуже позитивно на українських акторів. Згадують зі зворушенням, що Мавка-Керен вивчила так український текст, що одну сцену говорила по-українськи. В загальному стверджують, що Мавка публіці надзвичайно сподобалася і тут Олег Драч, що грає вже не від сьогодні ролю Лукаша каже, що американські актори звільнені від того стереотипу, який є в українських при постановках оригінальної „Лісової пісні" і тому їм легше тепер у виконанні „Лісової пісні Яри". Він згадує скільки складностей було у інших театрах із „Лісовою піснею" Лесі Українки та порівнює це до теперішньої праці, яка йому, як і іншим із його групи, дуже підходить.

Тепер їх приїхало до Ню Йорку четверо акторів — О. Драч — Лукаш, Тетяна Каспрук, що грає ролю матері, Наталка Половинка — Береза і Андрій Водічев — Перелесник. З ними тут є завідуюча літературою Театру ім. Л. Курбаса Катерина Сліпченко і координатор Олег Цьопа. Відомий вже із попередніх інформацій режисер театру Володимир Кучинський приїде пізніше, але на прем'єрі вистави вже зможемо його бачити в акції. До акторського складу тут доходять дві актриси із Театру Яри, постановка тут, як і була у Львові, Ватоку Уено, а музика Ґенджі Іто із доданням оригінальних пісень до слів Лесі Українки, що їх виконують українські актори.

В часі відвідин у редакції ми ще ставимо гостям зі Львова багато питань на тему театрального та загально культурного життя сьогодні та всі вони стверджують, що немає такого зацікавлення театром, музикою чи мистецтвом в Україні, як було раніше, бо боротьба за щоденний хліб забирає охоту до всього.

Цього однак не можемо завважити у цієї повної життя групи молодих ентузіястів театру, що сидять навколо конференційного стола в редакції „Свободи". Це здається частинно заслуга ентузіязму В. Ткач та її співробітників, що „заражує" і гостей, а перш усього спільне зрозуміння театрального мистецтва, яке показали члени Групи Яра враз із директоркою театру Ля Мама Еллен Стюард, що приїхала на прем'єру до Львова.

„Ми відразу знайшли спільну мову, хоча англійської не знаємо, а наші господарі не знають української", — стверджують актори Театру ім. Леся Курбаса, а ми надіємося, що вони зустрінуть на виставах „Лісової пісні Яри" багато таких, що не лише знають українську мову, але є українцями і що усі вони залишать на молодих гостях таке сердечне почуття, як їхні театральні товариші із ЗСА.

Гості принесли багато цікавого матеріялу, між тим, гарно мистецько оформлену інформаційну брошуру про „свій" театр, роботи В'ячеслава Терещенка, малу програмку із вистав у Львові, а В. Ткач цікаву, обширну брошуру про „Трете мистецьке Березілля", яке відбулося у Києві в квітні і в якому вона брала участь.

Вистави „Лісової пісні Яри" будуть відбуватися від четверга до неділі, із пополудневою виставою в неділі від 10-го до 26-го червня при вул. 4-ій схід під числом 74-А, а квитки можна замовляти телефонічно під числом (212) 475-7710.



Члени Групи Яра і Театру ім. Леся Курбаса після прем'єри у Львові. Посередині сидить директорка Театру Ля Мама в Ню Йорку Е. Стюард.

НАЙБІЛЬША ЧІЛІЙСЬКА державна летунська компанія ЛАН-Чіле стала повною мірою приватним підприємством. Це перша акція уряду президента Е. Фрея, який зрушив з мертвої точки процеси приватизації, заморожені попереднім урядом.